

car si les formes *gūrūn* «cadera» (baix Aran) i *gārūn* (centre) són les més conegudes (*VocAr.*, p. 50), després hi vaig trobar també *guryūn* (amb *gu* < *go*) i *kūrūn* a la part alta i en d'altres pobles. Cap al Nord les formes amb *gū*- arriben fins ben lluny: fins al Gers (veg. els derivats, intra) i Carci *gurroun* «bas des reïns» (*TdF*). Tolosa *currou* (Visner), bearn. *curroû* «croupion» (o *gurroû* en les poesies de Seignor, Lespyr., i *Suppl.*), V. d'Arrens *curroû* «croupe» (Paret, 66).

Veiem ara que la preponderància de les formes amb *k-*, i l'escassa extensió de les en *a*, obliguen a descartar la meua etimologia de 1928-31 (*VocAr.*), cèltic GARRA 'cama, cuixa', de manera que ja en la meua recensió de Rohlf's (1937), *TopHesp.* II, 120, deixant com a descartada aquesta etimologia, vaig concloure «quelques-unes de ces formes sont trop différentes du nom de la partie mâle du gond <o sigui el 'corró'> pour qu'on puisse les identifier; c'est peut-être un mot pré-roman». I d'això ja no em vull retractar.

Car hem de reconèixer, que encara més que l'escrúpol causat per la *ü*, pesa el que ens fan altres formes més divergents encara: ¿potser aquestes són d'origen diferent? ¿Hi ha una paronomàsia amb influències mútues, posteriors? I és veritat que es tracta de formes fonèticament bastant heterogènies, però la notable proximitat semàntica ens priva de fer-hi el desentès.

A) Val-Anzasca *garūn* «calcagno, tacco» (*ARom.* XIII, 170; *REW*, 3690; *AIS* 'il calcagno'), i al costat *kalūn* 'anca' (p. 172, *REW*, 1523), ens tornen a la memòria la meua comparació de 1928 amb el milanès *garron* 'cuixa';⁵ tanmateix podem insistir a rebutjar el parentiu amb GARRA tenint en compte que el taló, almenys, és molt lluny de l'anca, i atènyer-nos a la idea de contaminació.

B) It. *codrione* o *codione* «croupion», *Servigliano cudrizzu* «codrione» (*ARom.* XIII, 253), i és veritat que la semblança de *codrione* amb aran. *guryūn* és impressionant; també és cert que l'explicació del *REW* CODA × POSTERIORE, -ONE, és ben plausible: doncs, serà paronomàsia casual...

C) Moltes formes basques, bastant vàries, però totes augmenten els nostres escrúpols: bc-fr. *girtain*, *girtain*, bc-esp. *kirten* 'màneg', 'ansa' («heft, henkel»), amb els quals Uhlenbeck (*Vgl. Lautt. bk. Dial.*, 83) 45 ajunta un bc-fr. *zirtain* per tal com de *k-* poden sortir tant la *g-* com la *z-* (exs. d'això, p. 85). Ara bé, com que 'màneg' pot sortir de 'agafador' <'gafet, articulació', el mateix que 'ansa', és difícil de separar aquest *girtain/kirten* del guip. *koroi* vist abans, recordant-nos que -RR- passa sovint a -RD- (d'on -rt- en basc?). D'altra banda ens preguntem si no fóra menys remot suposar una base comuna *KERDONE/KORRONE pre-romana.

Però és que no s'acaben aquí els recors que ens poden inspirar formes basques: els noms del ronyó en els dialectes bascos ens fan rumiar: bisc. *gultzurrun*, *kuntzurrun*, suletí *gültzürün*, guip. *gultzurin*, -*uridin*, -*urduin*: ¿no hi ha realment relació entre això d'una banda i l'aran. *guryūn*, pall. *corróns* 'ronyonada'? Val 60

a dir que una norma fonètica ben fonamentada per Mitxelena (*FonHiVca.*, p. 75) justificaria el que un *gu-* surti de *gi-* en aquestes condicions i el cas és que està molt estesa la forma en *gi-*: guip., anav., bnav., salaz. i ronc. *giltzurin*, -*uridin*, -*urrun*, guip. i lab. *geltzurin* (i *beliz-*): això, doncs, ens allunyaria decidivament del mot que ens preocupa, i ens torna a fer creure en una paronomàsia.

Perquè realment els escrúpols que ens causaven les formes pireno-romàniques es podrien eliminar d'un cop postulant una simple variant formativa *CURRIONE al costat de *CURRONE: així ens explicaríem alhora la *ü* del gascò (potser també les variants en *u* catalanes) i el grup -*ry-* de la variant aranesa *guryūn*⁶ (recordem que -*rrj-* passa normalment a -*ri-* en molts llocs: *sària*, *Boriana*, *bariada*). La resta serien tot paronomàsies. Tantes paronomàsies... El dubte resta considerable.

DERIV.: *Corronar*. *Corronera* [S. XIV]; en les màquines d'estirar teixits (BDC IV, 88); *koñunéra* «hierro fijo a la parte inferior de una puerta, que sirve para hacer girar a ésta al abrirse y cerrarse; empotrado generalmente en un agujero de una piedra, sobre la que gira» arag., Vall de Broto (Bergua, 1969); *eskoñonéras* «goznes» a Panticosa (*RLiR* XI, 162, 228); *corroneria*; *corronet*. +*Gorróna* 'pal, estaca' rossellonès: «porta el palferro per plantar les *gūrúnas*» (Bompàs, 1960).

De *corró*, part del cos. *Escorronar-se* 'afanyar-se amb fatiga': «el gallejar del gall negre sobtà el poble --- el Banyeta s'escorronava a pujar la darrera pedra del campanar», -*nat* «amb els ronyons adolorits», «el bagul era estret --- el nen ni s'hi podia girar --- arrosnat, *escorronat*, provava d'oblidar les seves penes i de dormir», Ant. Cayrol (JPCerdà, *Cont.*, 36, 71); aran. *ezgürruat* «eslomado, derrengado». Gers *gurrouloun* «hanches des boiteux», *gurratè* «le groupe des fesses et hanches» (Durrieux II, 260), bearn. *curratè* (Palay), St. Gaudens *acurratad* «fessu, -ue» (Dupleich). Una euga *escorronada* (Alós d'Aneu, 1932).

¹ Un altre que trobem en el *Calaix* d'En Maldà, és un mot diferent, alteració crec del fr. *carreau* del joc de cartes: «lo hereu de casa Ubach --- bell mosso --- amb jaleco morat i capot de pagès, com *corró* d'oro, escur, clar» (*Coll. B. V.*, p. 191). — ² El nostre mot, com es veu pels derivats, infra, no és estrany a l'Alt Aragó: Krüger hi recollí *kuñón* 'punta inferior de l'eix del molí' a Sercué. — ³ Potser només se'n va apartar Sainéan, en qui la «comparació fàllica» té quasi caràcter de mania, i va d'acord amb la tesi del seu llibre (*BhZRP* x, 105), fixant-se en la semblança d'uns *gorrons du troil* «madrillers ---» que troba en francès antiquat, forma que el condueix a unir-ho amb la família del cat. dial. *gorrí*, *garrí*, 'porcell' i els seus germans fr. i cast. *gorrón*, cast. *gorrino*, noms del porc; paronomàsia sense valor (puix que en el mot que ens interessa està infinitament més estesa la forma amb *k-*), i és més inexcusable que hi repeteixi Krüger (*VKR* IX, 69-70) que no està ja sota el peu forçat